

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

27 iunie 2018

mun.Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Judecători

Nicolae Gordilă,
Elena Covalenco,
Iurie Diaconu,

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 13 martie 2018, declarate de către avocatul Barbarov Eduard în numele inculpatului Ochișor Vladimir și inculpatul

Ochișor Vladimir XXX, născut la XXX, originar din XXX, domiciliat în XXX, cu viza de reședință în XXX.

Termenul examinării cauzei:

1. Prima instanță: 03.04.2015 - 30.06.2017;
2. Instanța de apel: 17.07.2017 - 13.03.2018;
3. Instanța de recurs: 21.05.2018 - 27.06.2018.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir din 30 iunie 2017, Ochișor Vladimir a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.190 alin.(5) Cod penal la 5 ani și 4 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și de a exercita activități comerciale pe un termen de 2 ani.

Acțiunea civilă a fost admisă, dispunându-se încasarea de la Ochișor Vladimir în beneficiul părții vătămate Neicovcen Nicolae a prejudiciului material în mărime de 5100 euro, ori echivalentul lor conform cursului oficial BNM la data încasării.

2. Prima instanță a constatat că Ochișor Vladimir, la 10 februarie 2007, având scopul însușirii ilegale a bunurilor altei persoane, sub pretextul declarat de a-i vinde lui Neicovcen Nicolae ap.2 din XXX, contra sumei de 7000 euro, prin înșelăciune și abuz de încredere, fără a deține dreptul de proprietate și de dispoziție asupra bunului imobil, în mod ilicit a însușit de la Neicovcen Nicolae suma de 1000 euro și automobilul de model „Mercedes E Class”, cu n/î transnistrean, estimat la suma de 5000 euro, care conform cursului oficial al BNM, la data respectivă, constituia echivalentul a 100 604,40 lei.

Ulterior, la 31 octombrie 2007, prin procura cu nr.5527, l-a împuternicit pe Gîrneț Gheorghe cu dreptul de dispoziție asupra bunurilor imobile, astfel că, la data de 03 iunie 2008, a fost înregistrat notarial contractul de vânzare-cumpărare, prin care Gîrneț Maria a devenit proprietara bunului imobil situat pe adresa XXX, cauzându-i părții vătămate Neicovcen Nicolae un prejudiciu în proporții deosebit de mari.

3. Împotriva sentinței a declarat apel inculpatul, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru

prima instanță, prin care să fie dispusă încetarea urmăririi penale, invocând că instanța nu a luat în considerare prevederile art.8-10 Cod penal și l-a condamnat în baza unei norme din Codul penal intrate în vigoare după data săvârșirii infracțiunii; - nu a aplicat față de el nici prevederile art.90 Cod penal și nici prevederile Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței R.Moldova nr.210 din 29.07.2016; - instanța nu a dat deplină eficiență prevederilor art.75 și 61 Cod penal și la stabilirea categoriei și termenului pedepsei penale, nu a ținut cont că nu are antecedente penale, se căiește sincer pentru fapta comisă, circumstanțe agravante nu au fost reținute, partea vătămată nu dorește să-i fie aplicată o pedeapsă sub formă de închisoare.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 13 martie 2018, apelul declarat de către inculpat a fost respins ca nefondat.

În motivarea soluției pronunțate instanța de apel a reținut că apelantul este de acord cu circumstanțele de fapt constatate de prima instanță și contestă sentința doar în partea încadrării acțiunilor sale și stabilirii pedepsei penale.

Astfel, instanța a reținut că inculpatul invocă, precum că a fost condamnat în baza unei norme din Codul penal intrate în vigoare după data săvârșirii infracțiunii; că instanța nu a aplicat în speță nici art.90 Cod penal și nici Legea privind amnistia.

În sensul celor indicate, instanța de apel a constatat că pretențiile inculpatului, precum că instanța nu a dat deplină eficiență prevederile art.8-10 Cod penal și l-a condamnat în baza unei norme din Codul penal intrate în vigoare după data săvârșirii infracțiunii, nu sunt întemeiate, or, chiar dacă la data săvârșirii infracțiunii - 10.02.2007 - erau în vigoare prevederile art.195 Cod penal, abrogat abia la 24.05.2009, prima instanță a încadrat fapta ținând cont de prevederile art.10 Cod penal, având în vedere că pedeapsa prevăzută de art.195 Cod penal (de la 10 la 25 ani închisoare) era mai aspră decât cea prevăzută de art.190 alin.(5) Cod penal (de la 8 la 15 ani închisoare).

Complementar, instanța de apel a precizat că prima instanță, contrar celor afirmate de inculpat, corect a apreciat mărimea prejudiciului material, or, așa cum s-a constatat, părții vătămate i-a fost cauzat un prejudiciu de 6000 euro, care conform cursului oficial BNM la data comiterii infracțiunii constituiau 100604,40 lei, sumă ce, potrivit art.126 Cod penal (în vigoare la data săvârșirii infracțiunii), constituie proporție deosebit de mare.

Cu referire la argumentul inculpatului, precum că instanța nu a aplicat față de el amnistia, instanța de apel a menționat că, reieșind din cele constatate supra și anume, că prima instanță corect a încadrat acțiunile inculpatului în prevederile art.190 alin.(5) Cod penal, prevederile Legii privind amnistia nu pot fi aplicate în speță, or, în virtutea art.10 din Lege, amnistia nu poate fi aplicată persoanei bănuite, învinuite, inculcate sau condamnate pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(3)-(5) Cod penal, situație prezentă în speță.

Totodată, instanța de apel a precizat că, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei penale, prima instanță a dat deplină eficiență prevederilor art.61, 75-79 Cod penal, ținând cont de circumstanțele cauzei, de gravitatea infracțiunii săvârșite, care face parte din categoria celor deosebit de grave, de persoana inculpatului, care anterior nu a fost judecat, de condițiile de viață ale acestuia, că s-a căit sincer pentru fapta comisă și dorește să repare prejudiciul material cauzat, că partea vătămată dorește pentru inculpat o pedeapsă neprivativă de libertate, precum și de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, și corect a conchis că realizarea scopului pedepsei penale va fi posibilă doar prin executarea reală a pedepsei penale

aplicate.

Mai mult, instanța a precizat că prima instanță, ținând cont de toate circumstanțele de individualizare a pedepsei penale, enumerate mai sus, în virtutea prevederilor art.79 Cod penal, i-a stabilit lui V.Ochișor o pedeapsă sub limita minimă prevăzută de art.190 alin.(5) Cod penal.

De asemenea, a indicat că reieșind din aceleași circumstanțe reținute de prima instanță este neîntemeiat argumentul recurentului, precum că instanța neîntemeiat nu a aplicat prevederile art.90 Cod penal.

La acest capitol instanța a indicat că, infracțiunea săvârșită de inculpat, conform prevederilor art.16 alin.(2) Cod penal, face parte din categoria infracțiunilor deosebit de grave, iar în temeiul art.79 Cod penal, în cazul condamnării persoanelor adulte pentru comiterea infracțiunilor deosebit de grave, instanța de judecată poate aplica o pedeapsă sub limita minimă prevăzută de legea penală, dar constituind cel puțin două treimi din minimumul pedepsei prevăzute de prezentul cod pentru infracțiunea săvârșită, adică nu mai puțin de 5 ani și 4 luni. Totodată, potrivit art.90 alin.(4) Cod penal, persoanelor care au săvârșit infracțiuni deosebit de grave și excepțional de grave, precum și în cazul recidivei periculoase sau deosebit de periculoase, condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei nu se aplică.

5. Împotriva hotărârilor judecătorești au declarat recursuri ordinare avocatul E.Barbarov în numele inculpatului și inculpatul care, invocând temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1) pct.12) și 13) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie recalificate acțiunile inculpatului din prevederile art.190 alin.(5) în cele ale art.190 alin.(2) Cod penal și aplicată față de acesta amnistia, pe motiv că instanța a apreciat arbitrar probele și circumstanțele cauzei, nu a luat în considerare că fapta a fost comisă în anul 2007, dar norma prevăzută de art.190 alin.(5) Cod penal a intrat în vigoare abia la 24.05.2009; - instanța eronat a apreciat mărimea prejudiciului material, luând ca bază cursul oficial BNM din data de 10.02.2007, data comiterii infracțiunii, or, intenția de a însuși ilegal bunurile altei persoane a început la 31.10.2007, atunci când inculpatul a întocmit procura nr.5527, prin care l-a împuternici pe Gh.Gîrneț cu dreptul de dispoziție asupra bunurilor imobile sau instanța putea să aprecieze prejudiciul material conform cursului oficial BNM din data de 03.06.2008 - data înregistrării notariale a contractului de vânzare-cumpărare a bunului imobil - ap.2 din XXX; - reieșind din Hotărârea Guvernului privind aprobarea cuantumului salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2018 și modificările introduse în art.126 Cod penal prin Legea nr.207 din 29.06.2016, instanța eronat a apreciat că prejudiciul cauzat părții vătămate este în proporții deosebit de mari; - instanța nu a ținut cont de prevederile art.10 și 10¹ Cod penal - aplicarea legii penale mai favorabile în cazul pedepselor definitive și nu a aplicat față de el nici prevederile art.90 Cod penal și nici prevederile Legii privind amnistia nr.210 din 29.07.2016; - nu a dat deplină eficiență prevederilor art.75 și 61 Cod penal și la stabilirea categoriei și termenului pedepsei penale nu a ținut cont că inculpatul nu are antecedente penale, se căiește sincer pentru fapta comisă, nu au fost reținute circumstanțe agravante, partea vătămată nu dorește să-i fie aplicată inculpatului o pedeapsă sub formă de închisoare și nu are pretenții de ordin financiar; - în condițiile expuse, instanța i-a aplicat inculpatului o pedeapsă prea aspră.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, ținând cont de opinia procurorului, expusă în

referință, prin care solicită declararea inadmisibilității recursurilor, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității acestora din următoarele considerente.

Colegiul penal notează că, potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanța de fond ori de apel.

Recurenții în recurs au invocat ca temeiuri de casare a deciziei instanței de apel pct.12) și 13) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită, precum și când a intervenit o lege penală mai favorabilă condamnatului.

Complementar, Colegiul penal sesizează că recurenții, deși în recursuri nu au indicat expres, invocă că instanța nu a aplicat față de inculpat amnistia, motiv care se încadrează în temeiul prevăzut la pct.11) alin.(1) al normei precitate, care statuează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv în cazul când aplicarea pedepsei a fost anulată de un act de amnistie.

Analizând temeiurile respective în raport cu motivele invocate, Colegiul penal constată că acesta nu și-a găsit confirmare, decizia recurată fiind motivată plenar și consecvent în baza materialelor cauzei și prin prisma legislației pertinente.

Cercetarea judecătorească efectuată de instanța de apel a identificat că, la adoptarea hotărârii, s-a dat apreciere corectă probelor administrate și circumstanțelor cauzei, acestea fiind examinate conform art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor și corect fapta inculpatului a fost încadrată în prevederile art.190 alin.(5) Cod penal.

Deși recurenții în apel au invocat alte motive pentru reîncadrarea faptei, în recurs la baza acestei solicitări au invocat că instanța a apreciat greșit mărimea prejudiciului material, acesta urmând a fi calculat după cursul oficial BNM din data de 31.10.2007, atunci când inculpatul a întocmit procura nr.5527, adică a apărut intenția de a însuși ilegal bunurile altei persoane sau din data de 03.06.2008 - data înregistrării notariale a contractului de vânzare-cumpărare a bunului imobil - ap.2 din XXX.

Colegiul penal menționează că, reieșind din prevederile art.8 și 9 Cod penal, caracterul infracțional al faptei și pedeapsa pentru aceasta se stabilesc de legea penală în vigoare la momentul săvârșirii faptei, iar timpul săvârșirii faptei se consideră timpul când a fost săvârșită acțiunea (inacțiunea) prejudiciabilă, indiferent de timpul survenirii urmărilor.

Potrivit actului de învinuire, suma de 1000 euro și automobilul de model „Mercedes E Class”, estimat la prețul de 5000 euro au fost însușite de către inculpat de la partea vătămată, anume la data de 10.02.2007 și nu la 31.10.2007 sau 03.06.2008, ultimele două date fiind datele altor evenimente ulterioare. Or, echivalentul bănesc, în speță euro-leu, se stabilește la data transmiterii-primirii sumei pretinse.

Prin urmare, instanțele de fond corect au calculat mărimea prejudiciului material după cursul oficial BNM din data 10.02.2007 - dată când a fost săvârșită acțiunea prejudiciabilă - însușirea de către inculpat de la partea vătămată a sumei de 1000 euro și automobilului de model „Mercedes E Class”, estimat la prețul de 5000 euro.

Potrivit art.126 alin.(1¹) Cod penal, se consideră proporții deosebit de mari valoarea bunurilor sustrase, dobândite, primite, fabricate, distruse, utilizate,

transportate, păstrate, comercializate, trecute peste frontiera vamală, valoarea pagubei pricinuite de o persoană sau de un grup de persoane, care depășește 40 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei.

Prin Hotărârii Guvernului nr.1231 din 25.10.2006, s-a aprobat cuantumul salariului mediu lunar pe economie prognozat pentru anul 2007 în mărime de 1205,00 lei.

Astfel că, reieșind din prevederile art.126 (1¹) Cod penal în coroborare cu prevederile Hotărârii Guvernului privind aprobarea cuantumului salariului mediu lunar pe economie prognozat pentru anul 2007 nr.1231 din 25.10.2006, prejudiciul material în mărime de 100604,40 lei (echivalentul sumei de 6000 euro - conform cursului oficial al BNM la data de 10.02.2007), cauzat părții vătămate la data săvârșirii infracțiunii, constituie prejudiciu în proporții deosebit de mari, deoarece depășește 40 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern sus menționată (1215,00 lei x 40 = 80600 lei).

Așadar, Colegiul penal sesizează că temeiul invocat în recursuri, prevăzut la pct.13) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, nu persistă în cauză.

Subsecvent, argumentele recurenților sunt neîntemeiate, mărimea prejudiciului material fiind corect stabilită, acțiunile inculpatului just fiind încadrate în prevederile art.190 alin.(5) Cod penal.

În rest, Colegiul penal sesizează că textele recursurilor repetă textele apelurilor, argumentele expuse de recurenți fiind anterior invocate în apel, iar instanța de apel examinându-le în ansamblu și dându-le o apreciere corespunzătoare, conform art.414, 417 Cod de procedură penală, s-a pronunțat argumentat și detaliat asupra lor, indicând temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea apelurilor, precum și motivele adoptării soluției, pe care Colegiul penal și-o asumă în totalitate.

Având în vedere acest aspect, instanța de recurs își însușește alegațiile instanței de apel și consideră că o expunere repetată asupra argumentelor recursului este inutilă, fapt ce este în deplină concordanță cu jurisprudența și practica Curții Europene pentru Drepturile Omului, care în cauza *Albert vs România* din 16.02.2010, în pct.37 al Hotărârii a statuat că, dacă art.6 § 1 din Convenția EDO obligă instanțele să își motiveze deciziile, acesta nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk împotriva Țărilor de Jos, 19 aprilie 1994, pct. 61, seria A nr. 288*). Cu toate acestea, noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă care nu și-a motivat decizia, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară fie prin alt mod, să fi examinat totuși în mod real chestiunile esențiale supuse atenției sale și să nu se fi mulțumit să confirme pur și simplu concluziile unei instanțe inferioare (*Helle împotriva Finlandei, 19 decembrie 1997*).

Prin urmare, argumentele invocate de către recurenți sunt neîntemeiate, decizia instanței de apel fiind bine argumentată, motivată și în concordanță cu prevederile art.394 Cod de procedură penală.

Analizând materialele cauzei și hotărârea judecătorească atacată, Colegiul penal nu constată vreo eroare de drept ce ar afecta legalitatea acesteia.

Potrivit art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

În baza celor expuse, Colegiul penal conchide că nu există temei legal pentru admiterea recursurilor ordinare și, potrivit legii, se dispune inadmisibilitatea acestora, ca fiind vădit neîntemeiate.

7. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(1)-(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către avocatul Barbarov Eduard în numele inculpatului Ochișor Vladimir și inculpat, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 13 martie 2018, în cauza penală în privința lui Ochișor Vladimir, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 25 iulie 2018.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu